

23

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

**ZASTRZEŻONE
POUFNE**

Egz. Nr 1

Płk doc. dr hab. Stanisław KŌZIEJ
Płk dr Tadeusz BOGUSZ

**GŁÓWNE TREŚCI NOWEGO REGULAMINU
WALKI WOJSK LĄDOWYCH**

60676

WARSZAWA

LUTY

1986

23

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

ZASTRZEŻONE
POUFNE

Egz. Nr 1

Płk doc. dr hab. Stanisław KÓZIEJ
Ppłk dr Tadeusz BOGUSZ

**GŁÓWNE TREŚCI NOWEGO REGULAMINU
WALKI WOJSK LĄDOWYCH**

60676

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGOLNEJ

*150306 Anna KOLEK
Podst. pod. przek. Nr uch. 603648
2 dn. 24.02.2005*

JAWNE

ZASTRZEŻONE
POUFNE

Egz. nr 1.

Płk doc.dr hab. Stanisław KOZIEJ
Ppłk dr Tadeusz BOGUSZ

GŁÓWNE TREŚCI NOWEGO REGULAMINU WALKI
WOJSK LĄDOWYCH

*Porównanie
Amerykańskiego z ZASTRZEŻENIEM
23.01.2003 Jan Keliński*

SPIS TREŚCI

	str.
WSTĘP	3
1. PRZYCZYNY I OGÓLNE ZAŁOŻENIA ZMIAN W REGULAMINIE WALKI WOJSK LĄDOWYCH.	str. 4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NOWYCH POJĘĆ TAKTYCZNYCH.	6
3. ZASADY WALKI JAKO WSKAZÓWKI DO PRAKTYCZNEGO POSTĘPOWANIA DOWÓDZTW I DZIAŁANIA WOJSK.	9
4. NOWE ELEMENTY W PRZYGOTOWANIU I PROWADZENIU DZIAŁAŃ BOJOWYCH.	12
4.1. NATARCIE	12
4.2. OBRONA	20
4.3. DZIAŁANIA OPÓŹNIAJĄCE	23
4.4. MARSZ	25
5. NOWE ELEMENTY W DOWODZENIU I W ZABEZPIECZENIU DZIAŁAŃ BOJOWYCH.	27
5.1. PRZYGOTOWANIE WALKI.	27
5.2. ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH.	29
ZAKOŃCZENIE.	30
OPROGRAMOWANIE.	31
LITERATURA.	32

WSTĘP

Zapoznanie szanownego grona oficerów w ramach jednego dwugodzinnego wykładu z głównymi treściami nowego regulaminu walki wojsk lądowych możliwe jest tylko przy skoncentrowaniu się na wybranych podstawowych zagadnieniach taktycznych. Postaram się omówić przede wszystkim zmiany treści regulaminów, uwypuklając znaczenie nowych koncepcji i rozwiązań taktycznych.

Na tle przeobrażeń warunków pola walki i dorobku teoretycznego taktyki ogólnej przedstawione zostaną nowe pojęcia taktyczne - takie jak działania wojenne, bitwa, walka, działania bojowe; zasady walki; elementy przygotowania i prowadzenia działań bojowych - natarcia, obrony, działań opóźniających, marszu; zmiany w procesie dowodzenia i organizowania zabezpieczenia działań bojowych.

1. PRZYCZYNY OGÓLNE ZAŁOŻENIA ZMIAN W REGULAMINIE WALKI WOJSK LADOWYCH

Od czasu wprowadzenia do użytku poprzedniego regulaminu, ^{1964 r. minęło 20 lat} wojsko nasze otrzymało jakościowo nowe typy czołgów /modernizowane T-54 i T-55 oraz T-72/ bojowe wozy piechoty /BWP-765/, haubice samobieżne /ZS-1/, śmigłowce bojowe Mi-24D, raketowe zestawy przeciwlotnicze typu "Strzała" i wiele innych rodzajów uzbrojenia. Podobne zmiany nastąpiły w armiach naszych potencjalnych przeciwników. Zarówno Układ Warszawski, jak i NATO dysponują bronią neutronową, paliwowo-powietrzną, raketami o wysokiej celności, zdolnymi dosięgnąć każdy punkt na kuli ziemskiej. Zwiększenie manewrowości, szybkostrzelności, mocy niszczącej i celności broni może spowodować następujące zmiany na przyszłym polu walki:

- zwiększenie odległości między walczącymi wojskami do progu widoczności w terenie z poziomu gruntu;
- - możliwość jednoczesnego oddziaływania ogniem na całą głębokość ugrupowania nieprzyjaciela;
- - kształtowanie się walk dwu - i wielośrodowiskowych, w tym zwłaszcza walki lądowo-powietrznej;
- utrwalanie się dominacji czterech rodzajów ognia: jądrowego, przeciwlotniczego, przeciwpancernego i powierzchniowego;
- - większe rozśrodkowanie ugrupowania bojowego i spłaszczenie struktur organizacyjnych wojsk;
- - zmieniać się będą proporcje składu wojsk lądowych, śmigłowce będą wypierały czołgi i bojowe wozy piechoty;
- działania bojowe nabiorą wyjątkowo silnej intensywności na głównych kierunkach prowadzących do życiowo ważnych rejonów;
- - zwiększy się rozmach przestrzenny walki;
- - w walce o uzyskanie i utrzymanie przewagi główną rolę odegra jakość uzbrojenia i dowodzenia.

Nowy regulamin walki /Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych PRL - Część I, /dywizja, pułk/, sygn.Szkol.636/85/ formuluje zasady prowadzenia działań bojowych na polu walki drugiej połowy lat osiemdziesiątych i w latach dziewięćdziesiątych. Regulamin powstał w ciągu kilkuletniej pracy licznego zespołu. Ujednolicono wiele postanowień we wszystkich armiach sojuszniczych, głównie wzorując się na dorobku Armii Radzieckiej. Ale i Armia Radziecka skorzystała z naszych projektów regulaminu walki, między innymi wykorzystano nasze rozwiązania dotyczące walki w rejonach zurbanizowanych.

Głównym czynnikiem walki uznano ogień: jądrowy i konwencjonalny. Stąd też w regulaminie poświęcono mu bardzo wiele miejsca, zamieszczając całe podrozdziały o jądrowym i ogniowym porażeniu nieprzyjaciela. Ustalono wymagania porażenia obiektów /celów/ zależnie od ich ważności od 40 do 90 procent. Nasycenie środkami ogniowymi określa się w odniesieniu do jednolitych obliczeniowych środków ogniowych, których wzorcem jest działko kalibru 152 mm. Artyleryjskie wsparcie ataku prowadzi się na głębokość ugrupowania bojowego brygad, to jest 8-10 km. Głębokim działaniom na kierunkach ma służyć zmasowanie sił i środków w wąskich pasach natarcia, skupienie wysiłków ogniowych, opanowywanie ważnych rejonów i obiektów wojskami powietrznodesantowymi i taktycznymi desantami powietrznymi oraz szybkimi i manewrowymi działaniami operacyjnych grup manewrowych.

2. OGOLNA CHARAKTERYSTYKA NOWYCH POJĘĆ TAKTYCZNYCH

Pierwszy rozdział regulaminu wprowadza szereg pojęć strategii i sztuki operacyjnej istotnych dla umiejscowienia roli związków taktycznych i oddziałów wojsk lądowych w wojnie.

Ewentualna wojna światowa może mieć okres działań konwencjonalnych, okres działań z ograniczonym użyciem broni jądrowej, okres działań z nieograniczonym użyciem broni jądrowej i okres końcowy /jeden lub kilka/.

Działania wojenne wyrażać się mogą w formie operacji, bitew, działań bojowych /systematycznych działań bojowych/ walk i uderzeń.

Co kryje się pod tymi pojęciami ?

Otóż, operacje mogą prowadzić zgrupowania strategiczne na teatrze działań wojennych - i wówczas nazywamy je operacjami strategicznymi. Jeżeli prowadzą je wojska frontu /koalicyjnego lub narodowego/ albo armii - to są to odpowiednio - operacje frontowe albo armijne. Bez względu na skalę działań operacje będą się składały z szeregu wzajemnie powiązanych i uzgodnionych bitew, walk, uderzeń i manewrów różnych rodzajów wojsk.

Bitwa jest zasadniczą częścią operacji, jest jej przesileniem, rozstrzygnięciem szali zwycięstwa na korzyść jednej ze stron walczących.

Walka pozostaje zorganizowanym starciem zbrojnym dwóch przeciwnych stron w skali taktycznej /związków taktycznych oddziałów, pododdziałów/.

Bitwy i walki mogą być: lądowe, powietrzne, lądowo-powietrzne, przeciwpowietrzne i morskie - w zależności od środowiska, w którym się toczą.

Działania bojowe są formą użycia związków operacyjnych, ~~związki operacyjne~~ związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ różnych rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk w ramach operacji lub między operacjami. To ujęcie pozwala między innymi na zaliczenie marszów do działań bojowych. Systematyczne działania bojowe są odpowiednikiem, odmianą działań bojowych wojsk lotniczych i marynarki wojennej.

Zgodnie z wyróżnionymi wcześniej okresami wojny, walki mogą się toczyć z użyciem broni jądrowej lub tylko z użyciem broni konwencjonalnej. W walkach z użyciem broni jądrowej zgrupowania wojsk nieprzyjaciela i jego ważne obiekty na całej głębokości, razi się uderzeniami jądrowymi. Wojska zmechanizowane i pancerne rozbijają ostatecznie nieprzyjaciela. W walkach z użyciem tylko broni konwencjonalnej zgrupowania nieprzyjaciela rozbija się kolejno łącząc wysiłki oddziaływania ogniowego i uderzenia wojsk własnych na poszczególne obiekty.

Regulamin, zgodnie z międzynarodowymi konwencjami, nie przewiduje użycia przez nasze wojska środków trujących i biologicznych.

Związki taktyczne /oddziały/ do prowadzenia działań bojowych przyjmują odpowiednie ugrupowanie: marszowe, przedbojowe, bojowe. Istotne zmiany, w stosunku do regulaminu z 1964 r., to wprowadzenie w ugrupowaniu bojowym możliwości tworzenia trzeciego rzutu /s. 92, pkt 107 - przełamanie rejonu umocnionego, szturm miasta, natarcie w terenie trudnodostępnym/, oddziału specjalnego, oddziału rajdowego, grupy /pododdziału/ desantowo-szturmowej. Sankcjonuje też stosowane wiele lat wcześniej takie elementy ugrupowania bojowego jak: pododdziały artylerii przystosowanej do strzelania amunicją jądrową, pododdział walki radioelektronicznej, pododdział śmigłowców

oddziały /grupy/ torujące i oddziały ratunkowo-ewakuacyjne.

Jednocześnie sklasyfikowano elementy ugrupowania bojowego, wyróżniając: stałe, doraźne i zabezpieczające. - *Diap. - 1*

Wróćmy do niektórych z wymienionych elementów ugrupowania.

I tak, oddziały specjalne w sile od kompanii do wzmocnionych batalionów, z dobranymi, stosownie do charakteru obiektu, specjalistami /inżynierami, ^{inż.}technikami/ oraz wyposażeniem przeznaczone są do niszczenia albo opanowania środków napadu jądrowego, chemicznego, a także ważnych składów i obiektów przemysłowych. Oddziały specjalne mogą działać samodzielnie lub w składzie oddziałów wydzielonych, oddziałów rajdowych.

Oddziały rajdowe organizuje się w sile od batalionu do pułku /pz, pcz/ zwłaszcza gdy dywizje działają jako operacyjne grupy manewrowe. Oddziały rajdowe manewrowymi działaniami w ugrupowaniu nieprzyjaciela niszczą, obezwładniają, dezorganizują lub opanowują środki napadu jądrowego, bazy, składy, lotniska, stacje kolejowe, stanowiska dowodzenia, uderzają na odwody nieprzyjaciela.

Grupa /pododdział/ desantowo-szturmowa to piechota wzmocniona pododdziałami moździerzowymi, przeciwpancernymi, inżynieryjnymi i innymi działającymi na śmigłowcach. Szturmuje ona z powietrza ważne obiekty nieprzyjaciela w jego ugrupowaniu, niszczy je albo opanowuje i utrzymuje do czasu podejścia wojsk własnych. Ważną rolę do spełnienia będą miały takie grupy w działaniach manewrowych, np. w czasie pościgu, w ramach operacyjnej grupy manewrowej, a także podczas walk o opanowanie miast i zakładów przemysłowych oraz w czasie przełamania obrony rejonów umocnionych.

3. ZASADY WALKI JAKO WSKAZOWKI DO PRAKTYCZNEGO POSTĘPOWANIA DOWODZTW I DZIAŁANIA WOJSK

Zwycięstwo, powodzenie w walce osiąga się wspólnym wysiłkiem wojsk i przez umiejętne stosowanie zasad walki. Zasady walki są racjonalną podstawą każdej decyzji i warunkiem skutecznego działania wojsk. Stosowanie zasad walki pozwala na pełne wykorzystanie możliwości bojowych wojsk i uchronienie ich od nadmiernych strat, co jest jednym z najważniejszych wymogów w warunkach współczesnej wojny.

Regulamin walki formułuje dziesięć podstawowych zasad walki, hasłowo tytułując je: *- Diap-2*

1. Cel walki.
2. Zdolność bojowa wojsk.
3. Aktywność i ciągłość działań.
4. Zaskoczenie.
5. Współdziałanie.
6. Ześrodkowanie sił i środków oraz skupienie wysiłków dla wykonania zadań głównych w decydującym miejscu i czasie.
7. Manewr.
8. Uwzględnianie i wykorzystanie czynnika moralno-politycznego i psychologicznego w interesie wykonania postawionego zadania.
9. Zabezpieczenie działań bojowych.
10. Stanowcze i ciągle dowodzenie wojskami.

Cel walki. Każdemu działaniu wojsk winien przyświecać konkretny, jasny i jednoznaczny cel. Ścisłe i zrozumiałe dla wykonawców sformułowany cel pozwala im na kontynuowanie działań zgodnie z ideą, zamiarem przełożonego nawet w razie utraty łączności.

Zdolność bojowa wojsk. Ciągłe utrzymanie zdolności bojowej wojsk pozwala na wykonanie postawionych zadań. Polega ona przede wszystkim na utrzymaniu wysokiego ukończenia oddziałów /pododdziałów/ żołnierzami, uzbrojeniem i sprzętem technicznym oraz rakietami, amunicją, paliwami i innymi środkami materiałowymi.

Aktywność i ciągłość działania wyraża się w presji na nieprzyjaciela, dążeniu do ostatecznego rozbicia go. Bierność w walce prowadzi do klęski. Ciągłość nie oznacza nieustannego np. natarcia danego oddziału /pododdziału/. Żołnierze są ludźmi, muszą spać, jeść, podobnie sprzęt techniczny wymaga obsługi. Ale - odpoczywający oddział musi być ubezpieczony. Drugie odniesienie ciągłości działania to dążenie do wykorzystania raz naruszonego stanu równowagi aż do zniewolenia przeciwnika.

Teoria sztuki operacyjnej i taktyki przewiduje możliwość natarcia związków taktycznych przez dwa - trzy dni. Wprowadza też pojęcie doby bojowej.

Zaskoczenie paraliżuje wolę działania nieprzyjaciela, czyni jego działania bezładnymi. Wykorzystując zaskoczenie można pobić o wiele liczniejszego nieprzyjaciela. Udaje się ono najczęściej w trudnych warunkach atmosferycznych i wtedy, gdy idea działania wojsk jest prosta i nieszablonowa.

Współdziałanie jest zasadą walki i jednocześnie jest przedsięwzięciem procesu dowodzenia. Obecnie wojska nie mogą działać na "huk armat". Dynamiczność działań bojowych zmusza do precyzyjnego łączenia i rozdzielania wysiłków wojsk różnych rodzajów i szczebli w miejscu i w czasie. Sposób wykonania każdego zadania musi być przemyślany i zaplanowany z góry z elastycznością uwzględniającą ewentualne warianty rozwoju sytuacji. Współdziałanie aktualizuje się w trakcie walki.

Ześrodkowanie sił i środków oraz wysiłków w celu wykonania zadań głównych w decydującym miejscu i czasie zapewnia przewagę nad nieprzyjacielem albo równoważy jego przewagę do tego stopnia, że umożliwia odparcie jego ataków. Polega ono na umiejętnym podziału sił i środków oraz ekonomicznym nasyceniu wojskami, proporcjonalnym do ważności kierunku /rejonu/. Osiąga się je przez otworzenie ugrupowania bojowego, systemu uderzeń jądrowych i ogniowych, manewr siłami i środkami tam gdzie można rozstrzygnąć losy walki.

Diap-3

Manewr służy wykorzystaniu skutków uderzeń jądrowych i ogniowych na nieprzyjaciela, lub uchylaniu się spod jego uderzeń, a także służy wykorzystaniu właściwości terenu.

Zasadniczymi rodzajami manewru wojskami są: oskrzydlenia - jednostronne lub dwustronne, obejścia i wycofania.

Wszechstronne uwzględnianie i wykorzystanie moralno-politycznego i psychologicznego czynnika w interesie wykonania postawionego zadania osiąga się przez znajomość morale wojsk własnych, aktywną i powszechną pracę polityczną dla jego umocnienia. Zasada ta nakazuje wykorzystywanie słabych stron nieprzyjaciela i osłabianie jego ducha bojowego.

Zabezpieczenie działań bojowych - to zabiegi i czynności stwarzające wojskom dogodne warunki do wykonania zadań. Realizują je wszystkie rodzaje wojsk. Specyficzne, skomplikowane przedsięwzięcia zabezpieczenia działań bojowych wykonują oddziały i pododdziały rodzajów wojsk, zabezpieczenia technicznego i tyłowego lub tworzone z nich zabezpieczające elementy ugrupowania.

Stanowcze i ciągłe dowodzenie wojskami zmusza do wyselekcjonowania na stanowiska dowódców żołnierzy o silnych charakterach. Tylko tacy są zdolni do konsekwentnego realizowania powziętych decyzji, widzenia celu głównego i wykorzystania wszelkich możliwości bojowych wojsk i sytuacji.

4. NOWE ELEMENTY W PRZYGOTOWANIU I PROWADZENIU DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Diap-4
Działania bojowe - zależnie od ich celów, użytych sił i środków, warunków, struktury czasowo-przestrzennej itp. - dzieli się w taktyce na różne rodzaje i formy. Do podstawowych rodzajów działań bojowych zalicza się natarcie i obronę. Występują ponadto takie kategorie, jak działania rajdowe, desantowe, desantowo-szturmowe lub powietrznoszturmowe, wycofanie, działania opóźniające, marsze, przewozy, postoje itp.

4.1. NATARCIE

Natarcie jest zasadniczym rodzajem działań bojowych, jedynym, który zapewnia całkowite rozbicie nieprzyjaciela. Istotą natarcia jest zsynchronizowanie rażenia nieprzyjaciela bronią jądrową, środkami konwencjonalnymi - z ruchem wojsk pancernych, zmechanizowanych i wszystkich typów piechoty w głąb ugrupowania /w stronę/ nieprzyjaciela. Natarcie przyjmuje formy: przełamania /na broniącego się nieprzyjaciela/, boju spotkaniowego /na nacierającego lub rozwijającego się nieprzyjaciela/ lub pościgu /na wycofującego się nieprzyjaciela/. Często spotykamy się z poglądami, że pododdziały i oddziały nie przełamują obrony nieprzyjaciela. Otóż przełamanie można rozumieć dwojako: z jednej strony jako określone zjawisko pola walki i drugiej - jako proces organizacyjny. W pierwszym wypadku przełamanie traktuje się jako formę natarcia na broniącego się nieprzyjaciela i w takim rozumieniu może odnosić się do każdego ^{(szczebla} organizacyjnego-związku taktycznego, oddziału, pododdziału. Jako proces organizacyjny przełamanie ma zróżnicowany ciężar gatunkowy i oczywiście im wyższy szczebel organizacyjny, tym zakres organizowania, czas trwania, złożoność i znaczenie są większe. W tym sensie dowódcy

pododdziałów też organizują przełamanie i kierują nim.

Najistotniejszymi zagadnieniami w problematyce natarcia są:

- tworzenie ugrupowania wojsk;
- oddziaływanie ogniowe, w postaci jądrowego i ogniowego rażenia nieprzyjaciela;
- ruch wojsk /manewr, wszelki ruch na polu walki/.

Diap-5
Ugrupowanie dywizji /pułku/ do natarcia składa się z elementów stałych, tworzonych doraźnie i zabezpieczających. W grupie elementów stałych obok pierwszego i drugiego rzutu częściej niż dotychczas widzi się tworzenie trzeciego rzutu lub odwodu ogólnowojskowego.

Takie elementy, jak: oddział wydzielony, oddział specjalny, oddział obejścia, oddział rajdowy, taktyczny desant powietrzny, grupa desantowo-szturmowa tworzy się doraźnie, czasowo. Z kolei elementami zabezpieczającymi są: oddział zabezpieczenia ruchu /OZR/, oddział /grupa/ torujący, odwód inżynierski, odwód chemiczny, pododdział zadymiania i zbierający się do działania na sygnał - oddział ratunkowo-ewakuacyjny.

Elementami zabezpieczającymi i stałymi są: oddziały /pododdziały/ zabezpieczenia technicznego i oddziały /pododdziały/ tyłowe.

Jądrowe i ogniowe rażenia nieprzyjaciela realizuje się w czterech, powszechnie już znanych okresach: ogniowego zabezpieczenia podejścia wojsk z głębi; ogniowego przygotowania ataku; ogniowego wsparcia ataku; ogniowego wsparcia nacierających wojsk.

Ruch wojsk w natarciu przybiera wiele różnorodnych postaci, z których ważniejszymi są: przejście do natarcia, atak, rozwinięcie natarcia, manewr w walce.

Dywizje /pułki/ przechodzą do natarcia na broniącego się nieprzyjaciela "po podejściu z głębi" lub "z położenia w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem" /po zatrzymaniu natarcia, z obrony, po luzowaniu/.

Upr. Diap

Diap-6

Natarcie po podejściu z głębi zwykle prowadzi się z rejonu wyjściowego odległego o 20-40 km od przedniego skraju obrony nieprzyjaciela. Każdemu pułkowi /pz, pcz/ pierwszego rzutu wydziela się 1-2 drogi do rubieży ataku i linie regulujące rozwijanie się:

- rubież rozwinięcia w kolumny batalionowe - 12-15 km od nieprzyjaciela;
- rubież rozwinięcia w kolumny kompanijne - 4-6 km;
- rubież ataku w odległości umożliwiającej skryte podejście pododdziałów piechoty i czołgów do skraju obrony nieprzyjaciela - do 600m. W terenie otwartym rubież ataku może być niekiedy oddalona na zasięg środków przeciwpancernych, czyli do 4-6 km.

Diap-7

Dywizje /pułki/ przechodzące do natarcia z położenia w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem przyjmują ugrupowanie bojowe w nocy poprzedzającej natarcie. W styczności z nieprzyjacielem ugrupowuje się pułki zmechanizowane. Pułki czołgów przeznaczone do pierwszego rzutu rozmieszcza się w rejonach wyczekiwania 12-15 km od przedniego skraju obrony nieprzyjaciela, a bataliony czołgów pułków zmechanizowanych pierwszego rzutu na pozycjach wyczekiwania - 6-8 km od nieprzyjaciela. Pułki czołgów drugiego rzutu rozmieszcza się w rejonach wyczekiwania - 15-20 km od nieprzyjaciela.

Atak rozpoczyna się od wejścia pododdziałów pierwszego rzutu w ciągłą strefę ognia przeciwpancernego nieprzyjaciela. Współczesny atak prowadzony jest zazwyczaj wspólnym wysiłkiem wojsk zmechanizowanych i pancernych. Atakują one wtedy bądź to w jednolitym pancernym ugrupowaniu bojowym, bądź też w kombinowanym /mieszanym/ ugrupowaniu bojowym. Atak samych wojsk zmechanizowanych może w niektórych sytuacjach odbywać się w sztykach pieszych.

Diap-8 /

Powodzenie w natarciu rozwija się przez skupianie wysiłków na kierunku głównego uderzenia, w tym przez wprowadzanie do walki kolejnych rzutów i odwodów.

Drugie /trzecie/ rzuty i odwody ogólnowojskowe wprowadza się do walki:

- 215 - 245.*
- przez luki, na stykach dwóch oddziałów /pododdziałów/;
 - zza skrzydeł wojsk pierwszego rzutu;
 - przez przekroczenie ugrupowania wojsk pierwszego rzutu, niekiedy może ono polegać na luzowaniu w walce, przejmowaniu opanowanych obiektów.

Wprowadzając kolejne rzuty do walki można zmienić kierunek głównego uderzenia.

Manewr wojskami związanymi walką z nieprzyjacielem jest zawsze trudniejszy. W sumie manewry wojskami sprowadzają się do:

- oskrzydlenia, jednostronnego lub dwustronnego;
- obejścia;
- lub wycofania. *- w obronie* *przetamowanie - w natarciu* *wycofania*

Ten ostatni rodzaj manewru w natarciu stosuje się do odpierania kontrataków odwodów nieprzyjaciela i niekiedy także dla zaoszczędzenia sił i środków na drugim kierunku.

Regulamin walki nie określa wielkości wzmocnienia i wsparcia dywizji i pułku. Zgodnie ze zbiorami podstawowych norm taktycznych i operacyjnych Sztabu Generalnego WP dywizja /DZ, DPanc/ do natarcia może być wzmocniona:

- 2 - 5 i więcej dywizjonami artylerii;
- dywizjonem do pułku artylerii przeciwpancernej;
- 1 - 2 kompaniami saperów;
- kompanią GSP do batalionu desantowo-przeprawowego;
- kompanią miotaczy ognia; *- w przygotowaniu*
- eskadrą śmigłowców bojowych;

Wg. dop

- do pułku śmigłowców transportowych.

Może też otrzymać 4 - 8 i więcej rakiet z głowicami jądrowymi i do 12 rakiet z głowicami konwencjonalnymi.

Ponadto dywizję może wspierać:

- artyleria armii ogniem do 4 dywizjonów;
- eskadra do pułku śmigłowców bojowych;
- lotnictwo myśliwsko-bombowe lub myśliwsko-szturmowe wysiłkiem do 2 pułkolotów.

Ponadto, w Akademii Sztabu Generalnego WP przyjmujemy, że aby uzyskać powodzenie, dywizje /pułki/ powinny tworzyć i utrzymywać przewagę nad nieprzyjacielem $2,5 - 6$ - krotną do przełamania, $1,5 - 2$ - krotną do boju spotkaniowego i około $1,3 - 1,5$ - krotną do pościgu.

Dywizje /DZ, DPanc/ mogą otrzymać zadanie na dzień /dobę/ walki najczęściej dwustopniowe, które w przeciętnych warunkach obejmuje:

- pas natarcia o szerokości 10 - 20 km;
- zadanie bliższe - rozbicie nieprzyjaciela w pasie natarcia i opanowanie rubieży odwodów dywizyjnych /średnio na głębokości do 15 - 25 km/;
- zadanie dalsze /dnia/ - rozbicie podchodzących odwodów nieprzyjaciela i opanowanie rubieży wyznaczonej na dobę natarcia /na głębokości do 30 - 80 km.

op- 9
op- 10
Zadanie trzystopniowe dywizji składa się z: zadania bliższego, zadania następnego i zadania dalszego /dnia/. Zadanie trzystopniowe dywizja może otrzymać do przełamania zawczasu przygotowanej obrony, rejonów ^uumocnionych i forsowania szerokich przeszkód wodnych. Wówczas w zadaniu bliższym opanowuje rubież odwodów brygadowych npla.

Z kolei pułk /pz, pcz/ do natarcia w zależności od ważności kierunku natarcia, charakteru terenu i składu bojowego dywizji, może być wzmocniony:

- 1 - 3 i więcej dywizjonami artylerii;
- 1 - 2 bateriami przeciwpancernymi - tylko pz;
- do ksap, do kid, kdp i plpont;
- do kompanii miotaczy ognia.

Pułk /pz, pcz/ może wspierać artyleria dywizji wysiłkiem do pułku artylerii oraz lotnictwo wojsk lądowych armii eskadrą śmigłowców bojowych. W niektórych sytuacjach eskadra śmigłowców może być podporządkowana dowódcy pułku na okres wykonania określonego zadania.

Pułk /pz, pcz/ może otrzymać zadanie dwustopniowe lub jedno-stopniowe i czasami, np. w górach na samodzielny kierunek, trzystopniowe. W warunkach przeciętnych i niekiedy w nocy zadanie pułku obejmuje:

- pas natarcia o szerokości do 5 km;
- w zadaniu bliższym rozbicie nieprzyjaciela w pasie natarcia i opanowanie rubieży odwodów brygadowych /pułkowych/;
- w zadaniu następnym rozbicie odwodów dywizyjnych nieprzyjaciela wspólnie z sąsiednimi pułkami i opanowanie ich rubieży.

Do przełamania zawczasu zorganizowanej obrony nieprzyjaciela w rejonach zurbanizowanych, rejonach umocnionych, podczas forsowania przeszkód wodnych i niekiedy w nocy zadania pułku są płytsze i pas natarcia węższy.

Regulamin jasno formułuje zasady wyboru kierunku głównego uderzenia /p. 106/. Powinien on zapewniać rozbicie w krótkim czasie zgrupowania nieprzyjaciela decydującego o trwałości jego obrony.

W natarciu z użyciem broni jądrowej z reguły główne uderzenia wyko-

nuje się na zasadnicze zgrupowanie wojsk, a w natarciu z użyciem tylko broni konwencjonalnej - w najsłabsze miejsce obrony nieprzyjaciela.

Odwody nieprzyjaciela rozbija się połączonym wysiłkiem wojsk raketowych, lotnictwa, artylerii, pododdziałów minowania, wojsk pancernych i zmechanizowanych. Łączy się również wiele sposobów oddziaływania na odwody nieprzyjaciela. Jedne oddziały /pododdziały/ odpierają kontrataki obronne, inne uderzają z marszu i rozbijają je w bojach spotkaniowych.

Dywizja /pułk/ forsuje przeszkody wodne:

- z marszu - jako zasadniczy sposób;
- po przygotowaniu w ograniczonym czasie /dywizja - 6 - 8 godz.,
pułk - 4 - 6 godz./;
- lub po planowym przygotowaniu.

W ostatnim sposobie dywizja /pułk/ może przechodzić do forsowania z położenia w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem albo po podejściu z głębi, z rejonu wyjściowego odległego 20 - 40 km od przeszkody wodnej.

Regulamin walki ustala nowy podział przeszkód wodnych według szerokości:

- wąskie - do 100 m;
- średnie - 100 - 250 m;
- szerokie - 250 - 600 m;
- bardzo szerokie - ponad 600 m.

Dywizja może samodzielnie forsować nawet bardzo szerokie przeszkody wodne.

Do przełamania obrony nieprzyjaciela w rejonach umocnionych i w rejonach zurbanizowanych dywizja /pułk/ z zasady organizuje: oddziały szturmowe w sile do wzmocnionych batalionów piechoty,

grupy szturmowe w sile do wzmocnionych kompanii piechoty oraz grupę desantowo-szturmową.

Nowym elementem w obecnym regulaminie walki jest problematyka działania dywizji jako OGM ^{armii} lub w składzie OGM frontu.

Do tych działań zwykle dywizję wzmocnia się oddziałami /pododdziałami/ artylerii samobieżnej, przeciwlotniczymi, desantowo-szturmowymi, śmigłowców i innymi. Otrzymuje też silne wsparcie lotnicze oraz wojsk raketowych i artylerii. *HW*

OGM przygotowuje się do działania w rejonie odległym od frontu nieprzyjaciela o 50 - 70 km i następnie przesuwa skokami do rejonu wyjściowego oddalonego na 20 - 40 km od rubieży styczności. Do wprowadzenia OGM w ugrupowanie nieprzyjaciela tworzy się odpowiednie warunki, zwłaszcza - dokonuje się wyłomu w jego obronie i izoluje kierunek działania OGM od dopływu odwodów nieprzyjaciela.

Wprowadzona do działania OGM może niszczyć lub opanowywać stanowiska dowodzenia i kierowania, środki napadu jądrowego, elementy broni precyzyjnej, zwłaszcza systemów rozpoznawczo-uderzeniowych, lotniska, składy, rozbijać lub wiązać walką odwody, opanowywać ważne rejony i obiekty.

Zakłada się możliwość oderwania OGM od sił głównych na 50 - 80 km oraz osiągnięcie tempa 60 - 80 km na dobę przez OGM armii lub 80 - 100 km na dobę przez OGM frontu.

Operacyjnym grupom manewrowym stawia się zazwyczaj zadania na głębokość operacji armijnej /frontowej/, niekiedy ^{tylko} na 2 - 3 doby.

OGM ugrupowuje się kątem w przód, kątem w tył, występem w prawo lub w lewo i rombem. Zewnętrzne elementy ugrupowania stanowią oddziały rajdowe, wewnątrz rozmieszcza się i przegrupowuje zgrupowanie bazowe złożone z sił nie rozdzielonych do oddziałów rajdowych, pododdziału śmigłowców, stanowiska dowodzenia, oddziałów

/pododdziałów/ zabezpieczenia technicznego i tyłowego. Faktyczny desant powietrzny lub grupa desantowo-szturmowa operacyjnej grupy manewrowej mogą wchodzić do działania jednocześnie z jej siłami głównymi albo z pewnym opóźnieniem dopiero w trakcie działań OGM w ugrupowaniu nieprzyjaciela.

Oddziały rajdowe mogą odrywać się od sił głównych OGM do 20 - 30 km, jeśli są w sile batalionu, lub do 50 km, jeśli są w sile pułku.

Dużą rangę nadaje nowy regulamin problematyce bojów spotkaniowych. W dynamicznych działaniach bojowych niewątpliwie będą one występować często. Idea rozbicia nieprzyjaciela w boju spotkaniowym sprowadza się do wyprzedzenia nieprzyjaciela w rażeniu ogniem i rozwinięciu sił oraz wykonaniu silnego uderzenia zazwyczaj w skrzydło i na tyły jego głównego zgrupowania. Do aktywnego wiązania nieprzyjaciela od czoła wydziela się część sił. Kalkulacje czasu rozstrzygają o tym, czy uderzać czołowo czy w skrzydło. W każdych warunkach należy dążyć do bicia nieprzyjaciela częściami. Warunki do tego tworzy się uderzeniami lotnictwa, śmigłowców, ogniem artylerii oraz działaniem taktycznych desantów powietrznych, oddziałów wydzielonych i awangard. Siłę początkowego uderzenia zapewnia się przez jednorzutowe ugrupowanie dywizji /pułku/.

4.2. OBRONA.

Doktrynalnie obrona związków taktycznych i oddziałów w armiach Układu Warszawskiego ma jedną formę - obrony rejonów, czyli stałej. W armiach NATO wyróżnia się również obronę ruchową lub manewrową.

W ostatnich latach akcentuje się wzrost znaczenia obrony jako jednego z podstawowych rodzajów działań bojowych. Ma to swoje odzwierciedlenie w dyrektywach i rozkazach szkoleniowych Ministra Obrony Narodowej, nacisku na realizację programów szkolenia wojsk

i tematyce prowadzonych ćwiczeń. Istotą jej jest bezustanne rażenie rozwijającego się lub nacierającego nieprzyjaciela bronią jądrową i środkami konwencjonalnymi, z możliwie pełnym wykorzystaniem osłony terenu. Dywizja /pułk/ może przechodzić do obrony:

- zawczasu, bez styczności z nieprzyjacielem;
- w styczności z nieprzyjacielem, w toku walki /np.: z natarcia lub z jednoczesnym luzowaniem innych wojsk, po desantowaniu/.

Diap-11 W zależności od charakteru terenu i przewidywanej siły nieprzyjaciela dywizje mogą bronić pasów obrony o szerokości 30 - 45 km, pułki - rejonów obrony o szerokości 10 - 15 km, a bataliony - do 5 km.

Front obrony może być najszerszy na wybrzeżu morskim, gdzie dla dywizji szerokość pasa obrony może dochodzić do 100 km, a dla pułku - do 30 km /batalionom nie przydziela się szerszych rejonów obrony niż 5 km/.

Obrona dywizji /pułku/ obejmuje następujące elementy:

- Diap-12*
- zaplanowane i przygotowane uderzenia jądrowe /tylko dywizja/;
 - ugrupowanie sił i środków;
 - system ognia, zapór minowych i ogniowych;
 - inżynierską rozbudowę pasa /rejonu/ obrony.

Broniąca się dywizja może otrzymać do 4 - 6 rakiet z głowicami jądrowymi, którymi pierwsze uderzenia wykonuje według planu armii, a kolejne - może wykonywać według decyzji dowódcy dywizji.

Ugrupowanie dywizji służy tworzeniu systemu ognia i jest ściśle związane z inżynierską rozbudową obrony.

Dwoma - trzema pułkami pierwszego rzutu obsadza się pierwszą i drugą pozycję obrony. Jednym - dwoma pułkami drugiego rzutu obsadza się trzecią pozycję obrony i niekiedy też czwartą pozycję. Pozycje obrony stanowią linie batalionowych rejonów obrony o głębokości do 3 km lub kompanijnych punktów oporu o głębokości do 2 km.

Pozycje obrony wyznacza się w terenie w odległości 4 - 6 km. W ten sposób ugrupowanie bojowe dywizji ma głębokość 20 - 25 km, a pułku do 12 km.

Na rozkaz dowódcy armii, w warunkach bez styczności z nieprzyjacielem, organizuje się pas przesłaniania sięgający na głębokość 20 - 40 km przed przedni skraj obrony. Do działań opóźniających w pasie przesłaniania dywizja wysyła oddziały wydzielone w sile wzmocnionych batalionów /niekiedy w sile pułku/.

Dowódca dywizji decyduje o organizowaniu pozycji przedniej zarówno w warunkach styczności, jak i bez styczności z nieprzyjacielem.

Pozycję przednią w odległości do 6 - 8 km od przedniego skraju obsadzają wzmocnione bataliony lub kompanie z pułków pierwszego rzutu, które rozbudowują kompanijne i plutonowe punkty oporu. Na odcinkach, gdzie nie tworzy się pozycji przedniej, dowódcy batalionów lub kompanii organizują ubezpieczenia bojowe w odległości do 2 km od przedniego skraju obrony.

W systemie ognia wykorzystuje się wszystkie środki ogniowe tworząc ciągłe strefy ognia przeciwpancernego, przeciwlotniczego i przeciwpiechotnego oraz wyznacza się rejony ześrodkowania ognia artylerii, pododdziałów czołgów i piechoty, odcinki ogni zaporowych artylerii, rubieże ogniowe, odcinki minowania zaporowego.

Z elementów inżynieryjnej rozbudowy obrony, oprócz wymienionych już pozycji, dużą rolę odgrywają zawczasu przygotowane pozycje ryglowe, pośrednie i rubieże ogniowe.

Regulaminowy zapis o zajmowaniu obrony /p. 371/ przez pułk drugiego rzutu dywizji w rejonie głównego wysiłku dywizji oraz zachowaniu gotowości do wykonania kontrataków, wychodzenia na rubieże ogniowe /pcz, pz na BWP/ lub zamieniania oddziałów pierwszego rzutu, które

utrafiły zdolność bojową i określenie liczby obsadzanych pozycji /dywizja - 3 - 4, pułk - 2/ jednoznacznie określa ugrupowanie wojsk w rejonach głównych wysiłków obrony. Oznacza wprost: dywizja ma mieć przynajmniej jeden pułk w drugim rzucie; pułk - jeden batalion. Całe ugrupowanie dywizji ogranicza tylna granica pasa tyłów, wyznaczona do 50 km od przedniego skraju obrony.

W miarę wchodzenia nieprzyjaciela w zasięg środków rażenia dywizji /pułku/ niszczy się go uderzeniami rakiet, lotnictwa, ogniem artylerii i następnie ogniem środków przeciwpancernych, przeciwlotniczych i broni strzeleckiej. W razie wdarcia się nieprzyjaciela w obronę dywizji /pułku/ niszczy się go kontratakami. Można je wykonywać pod warunkiem zatrzymania nieprzyjaciela w obrębie pozycji obronnych wojsk pierwszego rzutu. Zaleca się wykonywać kontrataki wspólnie z sąsiadem lub niższym /wyższym/ szczeblem np.: kontratak drugiego rzutu dywizji łączyć z kontratakiem odwodu pułkowego. Siły kontratakujące ugrupowuje się jednorzutowo.

Przewiduje się możliwość luzowania i wycofania broniących się dywizji /pułków/. Wycofania nie traktuje się jako formy obrony, ma ono wyraźnie określony cel: "wyprowadzenie oddziałów /pododdziałów/ spod uderzenia przeważających sił nieprzyjaciela, zajęcia dogodniejszego położenia i zyskania na czasie". Siły główne dywizji /pułku/ wychodzą z walki i odchodzą pod osłoną ariergard i pododdziałów osłony oraz ubezpieczeń bocznych.

4.3. DZIAŁANIA OPÓZNIAJĄCE.

W regulaminie walki stwierdza się, że w czasie wycofywania wojskom można "stawiać zadania prowadzenia działań opóźniających dla zyskania na czasie" /p. 495/. Dotyczy to również oddziałów wydzielonych walczących w pasie przesłaniania /p. 374 i p. 417/,

bo właśnie "opóźnianie" i "powstrzymywanie" z jednoczesnym odchodzeniem do tyłu to nic więcej jak działania opóźniające.

Do prowadzenia działań opóźniających dywizji /pułkowi/ wyznacza się rubieże pośrednie /pozycje opóźniania/ za naturalnymi przeszkodami i osłania zaporami inżynieryjnymi. Rubieże pośrednie winny być oddalone od siebie tak, by zmuszały nieprzyjaciela do zmiany stanowisk ogniowych ^{artylerii} i ponownego organizowania natarcia. Dywizja ugrupowana zwykle w dwa rzuty obsadza nimi na przemian rubieże pośrednie. Pułk rozwija się z zasady na jednej rubieży /pozycji opóźniania/.

4. MARSZ.

Na współczesnym polu walki wyraźnie wzrasta rola przesunięć wojsk, przemieszczania ich przed i w toku walki. W wojskach lądowych odbywa się to głównie za pomocą marszów. Mogą być one wykonywane:

- w przewidywaniu wejścia do walki;
- lub bez zagrożenia spotkaniem z nieprzyjacielem naziemnym.

W nowym regulaminie określono dobowy wysiłek marszu kolumn gąsienicowych i mieszanych do 300 km i kolumn samochodowych do 400 km.

W górach, w terenie lesisto-bagnistym, zimą oraz w niekorzystnych warunkach wysiłek ten zmniejsza się do 200 - 250 km. Średnie, rzeczywiste prędkości, bez liczenia czasu na odpoczynki i postoje, określono na 25 - 39 km/godz. dla kolumn gąsienicowych i mieszanych a 30 - 40 km/godz. i więcej dla kolumn samochodowych oraz do 20 km/godz. w trudnych warunkach.

Et rys. Dywizji i pułkowi wyznacza się 1 - 2 drogi marszu. Tak marszu reguluje się: linią /punktem/ wyjściową; liniami wyrównania wyznaczanymi co 3 - 4 godz. marszu; postojami jednogodzinnymi po każdym 3 - 4 godz. marszu; postojami dwugodzinnymi - jeden w drugiej połowie marszu dobowego; odpoczynekami dziennymi /lub nocnymi/ po marszu dobowym i w razie potrzeby po 3 - 5 dobach marszu - odpoczynkiem dobowym. Początek i tempo marszu reguluje również czas wyznaczony na wykorzystanie przepraw i niektórych odcinków dróg.

Na czas postojów kolumny zatrzymuje się na poboczu drogi, a na czas odpoczynek rozmieszcza w rejonach.

W marszu bez zagrożenia spotkaniem z nieprzyjacielem naziemnym wojska ugrupowuje się tak, aby mogły osiągać duże prędkości marszu i nie nadwyrężały sił fizycznych i sprzętu. Ubezpieczenia wyznacza się w małym składzie i wysyła je na małe odległości.

Diap 13 Marsz w przewidywaniu wejścia do walki dywizja /pułk/ wykonuje w ugrupowaniu złożonym z: kolumn sił głównych, ubezpieczeń marszowych, kolumn oddziałów /pododdziałów/ zabezpieczenia technicznego i tyłowego, oddziałów zabezpieczenia ruchu i niekiedy także oddziału wydzielonego.

Oddział wydzielony uprzedza nieprzyjaciela w opanowaniu dogodnych rubieży /rejonów/ i utrzymuje je do czasu podejścia sił głównych. Prowadzi on także rozpoznanie. Maszeruje do 70 km przed siłami głównymi, jeśli występuje w sile pułku lub do 40 km ^{pa} - w sile batalionu. Oddział wydzielony w sile pułku ubezpiecza się awangardą w sile batalionu, a OW w sile batalionu - szpicą w sile do wzmocnionej kompanii. *W sile batalionu - pułk*

Dywizja może wysyłać awangardy na obu drogach marszu. Pułk maszerujący po dwóch drogach - na jedną może wysłać awangardę a na drugą szpicę czołową. Pułki wysyłające awangardy swoje siły główne ubezpieczają szpicami czołowymi. Pułki wysyłają też szpice lub patroli boczne i tylne.

Diap 14 Awangardy maszerują 20 - 30 km przed siłami głównymi, szpice czołowe - 5 - 10 km, szpice czołowe pułków maszerujących w drugiej, trzeciej i dalszych kolejnościach - do 3 km. Szpice boczne i tylne maszerują do 5 km od ubezpieczanych kolumn. Kolumny rozśrodkowuje się z zachowaniem odstępów do 5 km między pułkami, 2 - 3 km między batalionami, dywizjonami i 25 - 50 m między pojazdami, a na czas postojów nie mniejszymi niż 10 m.

5. NOWE ELEMENTY W DOWODZENIU I ZABEZPIECZENIU DZIAŁAŃ BOJOWYCH.

5.1. PRZYGOTOWANIE WALKI.

Regulamin walki całościowo, w sposób uporządkowany ujmuje proces przygotowania walki, który obejmuje:

- organizowanie walki;
- przygotowanie wojsk dywizji /pułku/ do wykonania zadania bojowego;
- zajęcie rejonu wyjściowego do natarcia albo obrony i ich rozbudowę inżynieryjną;
- utworzenie ugrupowania bojowego;
- zorganizowanie systemu ognia;
- organizację i przeprowadzenie pracy politycznej;
- kontrolę gotowości wojsk do wykonania zadań;
- inne przedsięwzięcia /np.: przygotowanie dróg rozwinięcia wojsk do natarcia, zorganizowanie służby porządkowo-ochronnej/.

Na organizowanie walki składa się: podjęcie decyzji, postawienie zadań bojowych, zorganizowanie współdziałania, jądrowego i ogniowego porażenia nieprzyjaciela, zorganizowanie wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych, zorganizowanie dowodzenia i planowanie walki.

Przygotowanie /wojsk/ dywizji /pułku/ do walki polega na: uzupełnieniu żołnierzami, uzbrojeniem i sprzętem technicznym; zaopatrzeniu w rakiety, amunicję, paliwa, żywność i inne środki materiałowe; wyewakuowaniu rannych i chorych; bezpośrednim /osobistym/ przygotowaniu się dowódców, sztabów i żołnierzy do wykonania zadań; przygotowaniu technicznym uzbrojenia i sprzętu do użycia w walce; przeprowadzeniu szkolenia zgrywającego pododdziały i ćwiczeń taktycznych uwzględniających charakter przewidywanej walki /o ile

pozwoli na to czas/; pracy politycznej.

Wiele przedsięwzięć przygotowania do walki realizuje się jednocześnie. Samo organizowanie walki na różnych szczeblach dowodzenia prowadzi się równoległe - metodą równoległego przygotowania walki albo kolejno - metodą kolejnego przygotowania walki.

O stosowaniu ^{danej} metody decyduje czas i względy zachowania w tajemnicy przygotowań do walki. Obecny regulamin szczegółowo reguluje tok postępowania w obydwu tych metodach.

W metodzie równoległego przygotowania walki przełożony po sformułowaniu zamiaru działań uruchamia pracę dowództw podległych wojsk wstępnym zarządzeniem bojowym. Przy kolejnym przygotowaniu walki praca dowództwa dywizji /pułku/ uruchamiana jest rozkazem bojowym lub zarządzeniem bojowym.

Wp-15 Dowódca dywizji /pułku/ po otrzymaniu rozkazu bojowego /zarządzenia bojowego lub wstępnego zarządzenia bojowego/: analizuje zadanie; określa przedsięwzięcia, które należy niezwłocznie wykonać w celu szybszego przygotowania wojsk do wykonania postawionego im zadania; przeprowadza lub zatwierdza kalkulację czasu /tę może przeprowadzić szef sztabu lub jeden z oficerów operacyjnych znający treść zadania/; daje wytyczne szefowi sztabu dotyczące zapoznania z zadaniem zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i służb z zadaniem - tu w metodzie równoległej także dowódców oddziałów /pododdziałów/-organizacji rozpoznania, rekonesansu oraz przygotowania danych do powzięcia decyzji; ocenia sytuację. Do tego momentu praca dowódcy w obu metodach jest podobna. Ale dalej nie. Dalej - w metodzie równoległej - określa zamiar walki; melduje go przełożonemu; zapoznaje z nim swoich zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb; wydaje wstępne zarządzenia bojowe oddziałom /pododdziałom/. Po otrzymaniu rozkazu lub zarządzenia bojowego dowódca kończy podej-

mowanie decyzji z mapy; wydaje rozkaz bojowy.

W metodzie kolejnego przygotowania walki po ocenie sytuacji - podejmuje decyzję z mapy; melduje ją przełożonemu; wydaje rozkaz bojowy.

Od momentu wydania rozkazu bojowego powtórnie dalszy tok postępowania dowódcy staje się jednakowy w obu sposobach. Oto następne czynności: wydanie wytycznych do organizacji zabezpieczenia działań bojowych, dowodzenia, pracy partyjno-politycznej i kontroli przygotowania wojsk do działań; wyjeżdża w teren, gdzie - przeprowadza rekonesans, uściśla decyzję i zadania dla oddziałów /pododdziałów/ oraz organizuje współdziałanie.

5.2. ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH.

Zabezpieczenie działań bojowych nowy regulamin dzieli na:

- bojowe;
- techniczne /techniczno-specjalne/;
- tyłowe.

Zabezpieczenie bojowe organizuje szef sztabu i szefowie rodzajów wojsk i służb oraz odpowiedni dowódcy. Obejmuje ono: rozpoznanie, obronę przed bronią masowego rażenia, powszechną obronę przeciwlotniczą, walkę radioelektroniczną, maskowanie, zabezpieczenie inżynierskie, chemiczne, topograficzne, hydrometeorologiczne /meteorologiczne/ i ubezpieczenie.

Zabezpieczenie techniczno-specjalne obejmuje: zabezpieczenie techniczno-jądrowe, techniczno-rakietowe, techniczne i ~~met~~metrologiczne.

Zabezpieczenie tyłowe obejmuje: zabezpieczenie materiałowe, techniczno-lotniskowe, medyczne, weterynaryjne, kwaterunkowe, handlowo-bytowe oraz finansowe.

ZAKOŃCZENIE

Opanowanie i zrozumienie treści nowego regulaminu wymaga uważnego studiowania, uczestnictwa w ćwiczeniach taktycznych i grach wojennych. Regulamin nie rozwiązuje wszystkich problemów taktycznych. Zawarte w nim ustalenia zaleca ponadto stosować twórczo, kładzie nacisk na przejawianie aktywności i inicjatywy w rozstrzyganiu złożonych problemów współczesnego pola ^{walki}, akcentując m.in. dążenie do osiągnięcia celów przy jak najmniejszych stratach własnych. Stawia na oficerów światłych i przytomnych, sprytnych i zdolnych do ryzyka, dysponujących głęboką wiedzą operacyjno-taktyczną.

OPROGRAMOWANIE

1. Schematy:

- Porównanie treści regulaminów walki
- Zasady walki
- Podstawowe normy taktyczne i operacyjne, nr bibl. 07479
- Działanie OGM armii w operacji zaczepnej, nr bibl. 07560

2. Diapozytywy:

- Możliwości oddziaływania nieprzyjaciela na wojska wykonujące marsz w przewidywaniu wejścia do walki, nr bibl. Pf 1749/1
- Ugrupowanie marszowe pułku, nr bibl. Pf 1749/2
- Miejsce pułku w ugrupowaniu marszowym dywizji, nr bibl. Pf 1749/3
- Ugrupowanie marszowe pułku z OW, nr bibl. Pf 1749/4
- Rodzaje odpoczynków, nr bibl. Pf 1749/5
- Zadanie dywizji do natarcia /dwustopniowe/, nr bibl. Pf 1791/7
- Zadanie dywizji do natarcia /trzystopniowe/, nr bibl. Pf 1791/8
- Ugrupowanie bojowe dywizji do natarcia, nr bibl. Pf 1791/9
- Struktura obrony dywizji, nr bibl. Pf 1789/1
- Ugrupowanie bojowe dywizji w obronie, nr bibl. Pf 1789/2.

LITERATURA

1. Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Część I. /dywizja, pułk/. Sygn. Szkol. 636/85, nr bibl. ASG - Pf 21910.
2. Regulamin walki Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej /dywizja, pułk/. Sygn. Szt.Gen. 347/64, nr bibl. 010965.
3. Ppłk dr Tadeusz BOGUSZ, Pojęcia i normy taktyczne i operacyjne obowiązujące w roku akademickim 1985/86, ASG WP 1985, nr bibl. 01905.
4. Ppłk dypl. Tadeusz BOGUSZ, Treść współczesnych zasad walki ogólnowojskowej, ASG WP 1984, nr bibl. Pf 1535.
5. T. BOGUSZ, Zwalczenie ogólnowojskowych odwodów związków taktycznych npla przez nacierającą dywizję /DZ, DPanc/. Rozprawa doktorska. ASG WP 1984.
6. B. CHOCHA, Rozważania o taktyce, Warszawa 1982.
7. M. HUZARSKI, Organizacja obrony w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem przez pz wyposażony w BWP. Rozprawa doktorska, ASG WP 1985.
8. B. KOŁODZIEJCZAK, Co będzie jutro? Warszawa 1980.
9. St. KOZIEJ, Działania rajdowe, Rozprawa habilitacyjna, ASG WP 1984.
10. St. KOZIEJ, W. ŁASKI, R. SZNAJDER, Teren i taktyka, Warszawa 1980.
11. Płk doc. dr hab. St. KOZIEJ, Przegląd aktualnych problemów taktyki, ASG WP 1985, nr bibl. Pf 1997.
12. M. LASZCZYK, Walka w okrążeniu, Warszawa 1985.
13. K. NOŻKO, Walka o przewagę, Warszawa 1985.
14. Podstawowe normy i pojęcia taktyczne oraz ich wykładnia, ASG WP wewn. 3887/85, nr bibl. 01864.
15. F. SKIBIŃSKI, Rozważania o sztuce wojennej, Warszawa 1973.
16. Taktika, Moskwa 1984.
17. T. URBANECZYK, Kierunki zmian w założeniach taktyczno-operacyjnych wynikających z rozwoju współczesnej techniki wojskowej, Myśl Wojskowa 1984, nr 1.
18. Zbiór podstawowych norm operacyjnych, Szt.Gen. WP 1985, nr bibl. 021759.
19. Zbiór podstawowych norm taktycznych, Szt.Gen. WP 1985, nr bibl. 021760.

LITERATURA

1. Regulamin walki wozak radowych 811 Zbrojnych Polickiej Radowej Gaspolitej Radowej. Część I. Wywista, pułk. Bygn. Szkol. 030/85, nr bibl. 128 - Pf 1210.
2. Regulamin walki 811 Zbrojnych Polickiej Radowej Gaspolitej Radowej. Wywista, pułk. Bygn. Szkol. 347/84, nr bibl. 010955.
3. Ppik dr Tabasz BOGUSZ, Pojęcia i normy taktyczne i operacyjne obowiązujące w roku akademickim 1985/86, AGG WP 1985, nr bibl. 01905.
4. Ppik dypl. Tabasz BOGUSZ, Treść współczesnych zasad walki cyfrowej, AGG WP 1984, nr bibl. Pf 1235.
5. T. BOGUSZ, Zwalczanie odnowotajkowców odnowotajkowców w warunkach taktycznych, AGG WP 1984.
6. B. CHOCHA, Rozważania o taktyce, Warszawa 1982.
7. M. HUZARSKI, Organizacja obrony w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem przez 82 wydział w BWP, Rozprawy doktorskie, AGG WP 1982.
8. B. KOZBIŁCZAK, Co będzie jutro? Warszawa 1980.
9. St. KOZIEL, Działania rajdowe, Rozprawy habilitacyjne, AGG WP 1984.
10. St. KOZIEL, W. ŁASKI, R. SZWAJBER, Teren i taktyka, Warszawa 1980.
11. Ppik doc. dr hab. St. KOZIEL, Przejąd aktualnych problemów taktyki, AGG WP 1985, nr bibl. Pf 1937.
12. M. LABOZYK, Walka w okręgu, Warszawa 1985.
13. K. KOZKO, Walka o przewagę, Warszawa 1982.
14. Podstawowe normy i pojęcia taktyczne oraz ich wykładnia, AGG WP wzm. 388/85, nr bibl. 01804.
15. F. ŚWIBIŃSKI, Rozważania o sztuce wojennej, Warszawa 1973.

Wykonano w 4 egz.

Egz. nr 1- 4 - Bibl. tajna OZS
 Wyk. ppik BOGUSZ tel. 14-775
 Druk M.K.
 Dnia 1986.01.31
 Nr ks masz Pf 11/KTO

